

Prameny a výběr z literatury

Metropolitní kapitula pražská, rukopis sign. F XXVI.

Státní ústřední archiv Praha (dále jen SÚA) – malt. řád – inv. č. 618 (sign. JO VII, Tyn. 32), inv. č. 629 (sign. JO VII, Tyn. 42b), inv. č. 2170 (sign. JO XLVI, Pr. ad. 6), inv. č. 2847 (sign. JO LVIII, Žit. 2), inv. č. 2849 (sign. JO LVIII, Žit. 4), inv. č. 2850 (sign. 2890 JO LVIII, Žit. 5), inv. č. 2890 (sign. JO LVIII, Žit. 47a).

Archiv pražské metropolitní kapituly I. Katalog listin a listů z doby předhusitské (– 1419). Vydali J. Eršil a J. Pražák, Praha 1956 (dále jen APMK).

Bartoš, F. M.: Kdo je nejstarší český kronikář?, in: *Obrázky z našich dějin*, Praha 1940, str. 8 – 18; *Knihy a zápasy*, Praha 1948, str. 8 – 18.

Bartoš F. M.: Nová recense Dalimila a záhada jeho osobnosti, in: *Listy filologické VII*, 1959, str. 92 – 100.

Beran J.: Bl. Zdislava – příbuzná „Dalimilova“?, in: *Časopis společnosti přátel starožitností československých v Praze XLVI*, č. 1, 1938, str. 14 – 28.

Bláhová, M.: Staročeská kronika tak řečeného Dalimila (3) v kontextu středověké historiografie latinského kulturního okruhu a její pramenná hodnota, Praha 1995.

Bobková, L.: Horní Lužice, vedlejší země České koruny (1319 – 1378), in: *Dějiny a současnost 5/98*, str. 5 – 10.

Bradford, E.: *Řádoví rytíři*, Praha 1996.

Buben, M.: *Suverénní řád Maltézských rytířů v historii a současnosti*, Praha 1993.

Cardini, F.: Válečník a rytíř, in: *Středověký člověk a jeho svět*, editor J. Le Goff, Praha 1999, str. 69 – 99.

Codex diplomaticus Silesiae (dále jen CDS)

XXIX/1 – 3: *Regesten zur schlesischen Geschichte*, Band 4/1 – 3 (1334 – 1337), ed. K. Wutke, E. Randt, H. Bellée, Breslau 1923.

XXX/1 – 3: *Regesten zur schlesischen Geschichte*, Band 5/1 – 3 (1338 – 1342), ed. K. Wutke, E. Randt, Breslau 1925, 1927, 1930.

Cronica Domus Sarensis, předmluva J. Ludvíkovský, přeložil R. Mertlík, Brno 1964.

Curtius, E. R.: *Evropská literatura a latinský středověk*, Praha 1998.

Čarek, J.: *Románská Praha*, Praha 1947.

Dalimilova kronika, předmluva J. B. Čapek, k vydání připravil M. Maralík, Praha 1948.

Die alttschechische Reimchronik des sogenannten Dalimil, úvod J. Daňhelka, München 1981.

- Dobrovský, J.: Geschichte der böhmischen Sprache und Literatur, vydal B. Jedlička, Dějiny české řeči a literatury v redakcích z roku 1791, 1792 a 1818, Praha 1936.
- Durdík, T.: Encyklopedie českých hradů, Praha 1996.
- Dvorník, F.: Byzantské misie u Slovanů, Praha 1970.
- Edel, T. (a): Blahoslavená Zdislava a řád sv. Jana Jeruzalémského, in: Zprávy památkové péče 0/1992, str. 28 – 30.
- Edel, T. (b): K nálezu dochovaných prostor johanitského kláštera v Českém Dubu, in: Archæologia historica 17, 1992, str. 395 – 400.
- Edel, T.: Příběh ztraceného kláštera blahoslavené Zdislavy, Praha 1993.
- Edel, T.: Kdo nebyl Dalimil a kdo byl Jindřich z Varnsdorfu, 4. část, in: Pojizerské listy, 11. 2. 1998.
- Ezopovy bajky, Katonova dvojverší, Rada otce synovi, k vydání připravil E. Petrů, Brno 1999.
- Fiala, Z.: Předhusitské Čechy 1310 – 1419. Český stát pod vládou Lucemburků 1310 – 1419, Praha 1968.
- Fontes rerum Bohemicarum – Prameny dějin českých II, III, ed. J. Jireček, J. Emler, Praha 1874, 1882.
- Frolík, J. – Smetánka, Z.: Archeologie na Pražském hradě, Praha 1997.
- Goldmann, Z.: Akko in the time of Crusades – the Convent of the order of st. John, second edition, Akko b. d.
- Goll, J.: Čechy a Prusy ve středověku, Praha 1897.
- Goll, J.: Adolf Bachmann, Die Reimchronik des sogenannten Dalimil, in: Český časopis historický VIII, 1902, str. 236 – 243.
- Hájek z Libočan, V.: Kronika česká, Praha 1819.
- Hájek z Libočan, V.: Kronika česká, výbor, Praha 1981.
- Hledíková, Z.: Poznámka ke svatojiřskému skriptoriu kolem roku 1300, in: Documenta Pragensia X/1, 1990, str. 31 – 48.
- Hledíková, Z.: Biskup Jan IV. z Dražic, Praha 1991.
- Homolka, J.: Umělecké řemeslo v době posledních Přemyslovců, in: Umění doby posledních Přemyslovců, Roztoky u Prahy 1982, str. 121 – 157.
- Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, kolektiv autorů; jižní Morava I, Praha 1981; severní Morava II, Praha 1983; severní Čechy III, Praha 1984; západní Čechy IV, Praha 1985; jižní Čechy V, Praha 1986; východní Čechy VI, Praha 1989; Praha a okolí VII, Praha 1988.
- Hrochová, V.: Křížové výpravy ve světle soudobých kronik, Praha 1982.
- Hrochovi, V. a M.: Křižáci ve Svaté zemi, Praha 1996.
- Charvátová, K.: Dějiny cisterciáckého řádu v Čechách 1142 – 1420, 1, Praha 1998.

- Jan, L. – Skřivánek, F.: Němečtí rytíři v českých zemích, Praha 1997.
- Jedin, H.: Malé dějiny koncilů, Praha 1990.
- Jeřábek, M.: Rozbor kroniky Dalimilovy, in: Český časopis historický X, 1904, str. 59 – 68, 276 – 303, 392 – 414, XI, 1905, str. 147 – 159.
- Jireček, J.: Úvod, in: Fontes rerum Bohemicarum III, Praha 1882, str. III – XXVIII.
- Joinville, J. de: Paměti křižákovy, předmluva J. Polišenský, přeložil V. Černý, Praha 1965.
- Kalandra, Z.: České pohanství, Praha 1947.
- Kalista, Z.: Blahoslavená Zdislava z Lemberka, Řím 1969 (1. vydání), Praha 1991 (2. vydání).
- Kalista, Z.: Zdislava, žena svatého života, samizdat, vydavatel a rok vydání neuveden, archiv Podještědského muzea v Českém Dubu.
- Kalista, Z.: Počátky johanitské komendy ve Světlé, xerokopie autorského strojopisu, 1970, archiv Podještědského muzea v Českém Dubu.
- Karbusický, V.: Báje, mýty a dějiny. Nejstarší české pověsti v kontextu evropské kultury, Praha 1995.
- Kavka, F.: Vláda Karla IV. za jeho císařství II, Praha 1993.
- Kolář, M. – Sedláček, A.: Českomoravská heraldika I, II, fotoreprint prvního vydání z roku 1902, 1925, Praha 1996, 1997.
- Kosmova kronika česká, přeložili K. Hrdina, M. Bláhová, Praha 1972.
- Králík, O.: Kosmova kronika a předchozí tradice, Praha 1976.
- Kristiánova legenda, ed. J. Ludvíkovský, Praha 1978.
- Kroniky doby Karla IV., k vydání připravili M. Bláhová, J. Zachová, J. Eršil, přeložili J. Pavel, M. Bláhová, J. Zachová, Praha 1987.
- Kurka, J.: Archidiakonáty kouřimský, boleslavský, hradecký a diecese litomyšlská, Praha 1914.
- Kuthan, J.: Česká architektura v době posledních Přemyslovců, Vimperk 1994.
- Kutnar, F. – Marek, J.: Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví. Od počátků národní kultury až do sklonku třicátých let 20. století, Praha 1997 (2. vydání).
- Le Goff, J.: Středověká imaginace, Praha 1998.
- Letopis Vincenciův a Jarlochův, předmluva Z. Fiala, přeložil a poznámkami opatřil F. Heřmanský, Praha 1957.
- Ludvíkovský, J.: O mnichu Jindřichu Řezbáři a jeho Žďárské kronice, in: Cronica Domus Sarensis, Brno 1964, str. 5 – 19.
- Macek, J.: Česká středověká šlechta, Praha 1997.
- Marcinek, K. – Prorok, W.: Ziemia Kłodzka, Kłodzko b. d.
- Mareš, F. V.: „Ten arcibiskup Rusín bieše, mši svá slovinsky slúžieše“, in: Bohemia, ecclesia, universitas, 1991, str. 81 – 85.

- Maur, E.: Zapomenutá literární zpracování nejstarší kapitoly z dějin Chodů, in: *Minulost západočeského kraje XXIII*, 1997, str. 73 – 88.
- Menclová, D.: *České hrady I, II*, Praha 1972.
- Merhautová, A.: Bazilika sv. Víta, Václava a Vojtěcha, in: *Katedrála sv. Víta*, Praha 1994, str. 16 – 24.
- Na úsvitu křesťanství, uspořádal V. Chaloupecký za spolupráce J. Ludvíkovského, B. Ryby, F. Stiebitze a J. Vašici, Praha 1942.
- Nejstarší česká rýmovaná kronika tak řečeného Dalimila, k vydání připravili B. Havránek, J. Daňhelka, historické poznámky napsal Z. Kristen, Praha 1957 (1. vydání), 1958 (2. vydání).
- Novotný, V.: *Inquisitio domorum hospitalis S. Johannis Hierosolimitani per Pragensem Archidioecesim facta Anno 1373*, Historický archiv Čes. akademie věd č. 19, Praha 1900.
- Novotný, V.: *České dějiny I/3, Čechy královské za Přemysla I. a Václava I.*, Praha 1928.
- Novotný, V.: *České dějiny I/4, Rozmach české moci za Přemysla Otakara II.*, Praha 1937.
- Nuklíček, J.: *Veřejní notáři v českých městech, zvláště v městech pražských*, Praha 1940.
- Očadlík, M.: *Gentis Bohemice fidelis zelator ac indefessus propagator. Příspěvek k otázce Dalimilovské*, Praha 1957.
- Orth, J. – Sládek, F.: *Typograficko-statistický slovník Čech*, Praha 1870.
- Palacký, F.: *Dílo Františka Palackého I*, k vydání připravil Jaroslav Charvát, Praha 1941.
- Paprocký, B.: *Diadochos aneb Poslaupnost knížat a králův českých*, Praha 1602.
- Pažourek, V.: *Počátky hradu Tolštejna*, in: *Ročenku kruhu přátel muzea Varnsdorf 1997 – 1998*, str. 29 – 35.
- Pekař, J.: *Nejstarší kronika česká*, in: *Český časopis historický VIII*, 1902, str. 452 – 458.
- Podlaha, A.: *Series praepositorum, decanorum, archidiaconorum aliorumque praelatorum et canonicorum s. metropolitanae ecclesiae Pragensis a primordiis usque ad praesentia tempora. Editiones archivii et bibliothecae s. f. metropolitani capituli Pragensis*, Pragae 1925.
- Podlaha, A. – Šittler, E.: *Chrámový poklad u sv. Víta v Praze*, Praha 1903.
- Pokračovatelé Kosmovi, přeložili K. Hrdina, V. V. Tomek, M. Bláhová, doslov, poznámky a vysvětlivky M. Bláhová, Praha 1974.
- Pořízka, J.: *Řád maltézských rytířů. Z Palestiny na Via Condotti*, Praha 1997.
- Prochno, J.: *Regesten zur Geschichte der Stadt und des Landes Zittau 1234 – 1437*, NLM 113, Görlitz 1937, str. 79 – 198, Band 114, Görlitz 1938, str. 1 – 421.

- Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae (dále jen RBM)
 Pars II: Annorum 1253 – 1310. Opera Josephi Emler, Praegae 1882. Pars
 III: Annorum 1311 – 1333. Opera J. Emler, Praegae 1890. Pars IV:
 Annorum 1333 – 1346. Opera J. Emler, Praegae 1892.
- Ryneš, V.: Ochránci pražského kostela a české země, in: Tisíc let pražského
 biskupství, Praha 1973, str. 79 – 124.
- Sauermann, F.: Geschichte der Malteserkommende Glatz (1183 – 1627),
 I. Theil, Von den Gründung bis Husitenzeit, in: Jahresbericht des Königl.
 kath. Gymnasiums in Glatz, Glatz 1909.
- Sedláček, A.: Hradý, zámky a tvrže Království českého VI (2. vydání, Praha 1934),
 IX (2. vydání, Praha 1936), X (1. vydání, Praha 1895).
- Sedláček, A.: Místopisný slovník historický Království českého, fotoreprint
 prvního vydání z roku 1909, Praha 1998.
- Skřivánek, F.: Rytíři svatého Jana Jeruzalémského u nás, Praha 1995.
- Slovník latinských spisovatelů, zprac. kolektiv autorů za vedení E. Kuťákové
 a A. Vidmanové, Praha 1984.
- Slovník naučný II, redaktor F. L. Rieger, Praha 1862.
- Sovadina, M.: Rodina Zdislavy z Lemberka, in: Časopis Matice moravské CXII,
 1993, č. 2, str. 217 – 236.
- Spěváček, J.: Karel IV., Praha 1980.
- Spěváček, J.: Jan Lucemburský a jeho doba, Praha 1994.
- Spunar, P. a kol.: Kultura středověku, Praha 1995.
- Staročeská kronika tak řečeného Dalimila I, II, k vydání připravil J. Daňhelka,
 K. Hádek, B. Havránek, M. Kvítková, Praha 1988.
- Staroslověnské legendy českého původu, kolektiv autorů A. I. Rogov,
 E. Bláhová, V. Konzal, Praha 1976.
- Šedivý, J.: Tajemství a hříchy rytířů templářského řádu, Praha 1999.
- Šimák, J. V.: Dějinné paměti okresu mnichovohradištského I, Mnichovo
 Hradiště 1917.
- Šimák, J. V.: Počátek města Dubu a dubské komendy sv. Jana, in: Od Ještěda
 k Troskám I, 1923, str. 49 – 54.
- Šimák, J. V.: Kdo skládal kroniku tř. Dalimila?, in: Český časopis historický
 XXXVIII, 1932, str. 358 – 364.
- Šimák, J. V. (a): České dějiny I/5, Středověká kolonizace v zemích českých,
 Praha 1938.
- Šimák, J. V. (b): Hynek Žák z Dubé či Havel z Lemberka?, in: Časopis společnosti
 přátel starožitností československých v Praze XLVI, 2, 1938, str. 112 – 115.
- Šolle, M.: Po stopách přemyslovských Děpoliců, Praha 2000.
- Šťastný, R.: Tajemství jména Dalimil, Praha 1991.

- Šusta, J.: Dvě knihy českých dějin I, II, Praha 1926, 1935.
- Šusta, J.: České dějiny II/1, Soumrak Přemyslovců, Praha 1935.
- Šusta, J.: České dějiny II/2, Král cizinec, Praha 1939.
- Šusta, J.: České dějiny II/3, Karel IV. Otec a syn, Praha 1946.
- Šusta, J.: Vilém z Valdeka, in: Úvahy a drobné spisy I, Praha 1934, str. 299 – 313.
- Tadra, F.: Kanceláře a písaři v zemích českých za králů z rodu Lucemburského Jana, Karla IV. a Václava IV. (1310 – 1420), Praha 1892.
- Teige, J.: Die Quellen des sogenannten Dalimil, in: Mitteilungen des Instituts für oesterreich. Geschichtsforschung, IX, 1888, str. 306 – 312.
- Tomek, V. V.: Dějepis města Prahy I, III, Praha 1855, 1875 (1. vydání).
- Třeštík, D.: Počátky Přemyslovců, Praha 1997.
- Uhlíř, Z.: Literární prameny svatováclavského kultu a úcty ve vrcholném a pozdním středověku, Praha 1996.
- Umělecké památky Čech II, IV, kolektiv autorů za vedení a redakce E. Pocheho, Praha 1978, 1982.
- Urban, J.: Lichtenburkové – jejich postavení v českých dějinách doby předhusitské. Heraldika a genealogie XXV, 1992, č. 3 – 4, str. 185 – 304.
- Vidmanová, A.: Boëthius a Čechy, in: Boëthius, poslední Říman, Praha 1982, str. 13 – 45.
- Vidmanová, A.: Zlatá legenda v českých zemích, in: Voragine, J. de: Legenda aurea, Praha 1984, str. 21 – 56.
- Vidmanová, A.: Spletitá cesta Zlaté legendy do Čech, in: Voragine, J. de: Legenda aurea, Praha 1998, str. 9 – 36.
- Vlček, E.: Nejstarší Přemyslovci ve světle antropologicko lékařského výzkumu, Praha 1982.
- Vlček, P. – Sommer, P. – Foltýn, D.: Encyklopedie českých klášterů, Praha 1997.
- Voragine, J. de: Legenda aurea, přeložili A. Vidmanová, V. Bahník a I. Zachová, Praha 1998.
- Votka, J. K.: Památky staroboleslavské čili prvotní vývoj a význam úcty svatováclavské v Čechách, Praha 1879.
- Vyskočil, J. K.: Náboženské poměry v dějinách Žitavska, in: Žitavsko v českých dějinách, Praha 1947, str. 58 – 88.
- Zbraslavská kronika Chronicon Aulae Regiae, k vydání připravili Z. Fiala, M. Bláhová, přeložil F. Heřmanovský, R. Mertlík, Praha 1976.

Citace kapitol Dalimilovy kroniky vycházejí z číslování kritického vydání Staročeské kroniky z roku 1988. Citát J. Dobrovského z kapitoly Místo předmluvy... přeložil Mgr. M. Kadlec.